

مقطع تحصیلی: کاردانی □ کارشناسی ■ رشته: گرافیک. ترم: 3 سال تحصیلی: 1398-1399
نام درس: طراحی پوستر تصویری نام و نام خانوادگی مدرس: سمیه لطیفی
آدرس email مدرس: somayeh735735@gmail.com تلفن همراه مدرس: 09361395832

جزوه درس: طراحی پوستر تصویری مربوط به هفته : ششم ■
text: دارد ■ ندارد □ voice: دارد □ ندارد ■
تلفن همراه مدیر گروه : 093827852

➤ عناصر تصویری پوستر

تصویر و نوشته دو عنصر اصلی پوستر هستند. عناصر تصویر نقش اول و اساسی را دارد و زبان اصلی آن به حساب می آید. موقعیت یک پوستر بستگی به چگونگی و طرز بیان تصویری آن دارد طرز بیان تصویری آن نیز به توانایی هنرمندانه ای طراح بستگی پیدا می کند و نقش ساین در حد رسا تر کردن خلاقیت طراح است. نقش نوشته نیز دقیق تر کردن هدف تصویر و پیام است و طراح به نوشته به عنوان یکی از عناصر تصویری ترکیب بندی اثر نگاه می کند و جای آن را طوری تعیین می کند که به طور دائم نوشته به تصویر و تصویر به نوشته اشاره نماید. شیوه و ویژگی خوشنویسی نوشته باید هماهنگ با فضای تصویر باشد. ترکیب دو عنصر تصویر و نوشته باید طوری باشد که تصویر حرف بزند و نوشته خود تصویری گویا باشد. و ایجاد چنین موقعیتی بستگی کامل به کارآیی فنی و خلاقیت طراح دارد. خلاقیت طراح نیز بستگی به شناخت و تسلط به شناخت و تسلط او بر فرهنگ محیط و شناخت تسلط بر دستوره های عملی دارد.

پوستر یک وسیله ارتباطی تصویری است، پس در درجه اول برای دیدن طراحی می شود نه برای خواندن. پس برای جلب تماشاچی و رساندن پیام مورد نظر پوستر باید از عوامل و عناصر تصویری گیرا و جلب کننده بهره گرفت. برای این که به این هدف رسید، باید از ایده های جدید و ضمنا زیبا و گیرا همراه تمام ترفندهای آکادمیک و تکنیک ها استفاده نمود. تصویر و نوشته دو عنصر اصلی پوستر هستند و شخصیت وجودی آن را مطرح می کنند، عنصر تصویر نقش اول و اساسی را دارد و زبان اصلی پوستر است. به طور کلی پوستر با تصویر ساخته و شناخته می شود. موفقیت پوستر بستگی به چگونگی و طرز بیان تصویری آن دارد و طرز بیان تصویری پوستر به توانایی هنرمندانه طراح بستگی پیدا می کند. نقش سایر همکاران طراح گرافیکست چون مدیر هنری، عکاس، نقاش، اجرا کار، نویسنده شعار، خوشنویس و ... فقط در حد اجرا کردن خلاقیت طراح است. نقش نوشته در پوستر در نهایت دقیق تر کردن هدف تصویر و پیام آن است و طراح به آن به عنوان یکی از عناصر تصویری کمپوزیسیون اثر خود نگاه می کند و جای آن را طوری تعیین می کند که به طور دایم نوشته به تصویر و تصویر به نوشته اشاره نماید. شیوه (انتخاب قلم) به وسیله طراح تعیین می شود و باید هماهنگ با فضای تصویر باشد. طراح این مهم را باید با پختگی و تجزیه انجام دهد تا ضمن آن که استقلال و ظرایف خوشنویسی

قابل توجه مدرسین محترم : حداقل 4 صفحه در هر هفته برای ارائه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

نوشته حفظ می شود، خود، یکی از عناصر هماهنگی کمپوزیسیون کلی پوستر گردد. ترکیب دو عنصر نوشته و تصویر باید طوری باشد که تصویر حرف بزند و نوشته تصویری باشد و ایجاد چنین موقعیتی، بستگی کامل به کارایی فنی و تجربی و خلاقیت طراح دارد.

➤ تکنیک های خلاقیت و ایده یابی در پوستر

بیشتر تکنیک های ارائه شده برای افزایش خلاقیت و ایده یک اصل را تعقیب می کنند و آن ایجاد تغییر در عادات و تغییر زاویه دید افراد است. عادت کردن به هر چیزی باعث می شود که درباره آن کنجکاوی نکنیم و در غیاب کنجکاوی خلاقیتی هم وجود نخواهد داشت. خلاقیت از طریق دنبال کردن راه دیگران بدست نمی آید، فرد خلاق خود باید راهی دیگر بسازد.

➤ طوفان فکری

یکی از تکنیکهای متداول در ایجاد خلاقیت و فعال ساختن اندیشه ها به صورت گروهی تکنیک تحرک مغزی است. در این تکنیک مسئله ای به یک گروه کوچک ارائه شده و از آنان خواسته می شود فی البداهه و به سرعت به آن واکنش نشان داده و برای آن پاسخی بیابند. پاسخها بر روی تابلویی نوشته میشوند به طوری که همه اعضای جلسه می توانند آنها را ببینند. این امر باعث میشود تا ذهن اعضاء به فعالیت بیشتری پرداخته و جرقه ای از یک ذهن باعث روشنی ذهن دیگری شود. اولین دلیل اثربخشی تحرک مغزی افزایش قدرت خلاقیت در گروه است، افراد در حالت گروهی بیش از حالت انفرادی قدرت تصور خلاق بروزمی دهند. رقابت نیز عامل دیگری است که در جلسات تحرک مغزی موجب افزایش اثربخشی می گردد. همچنین عدم وجود انتقاد و ارزیابی های سریع باعث می شود تا اعضای جلسه با فراغت خاطر به اظهار نظر بپردازند و محیطی مساعد برای خلاقیت و ایده یابی ایجاد گردد. نکته دیگری که در مؤثر بودن تحرک مغزی قابل ذکر است فی البداهه بودن نظرات است.

➤ چهار قاعده اساسی طوفان فکری

رعایت این قواعد، منجر به هم افزایی در گروه می شود که نهایتاً باعث بروز خلاقیت در اعضای گروه می شود. بر این اساس، محدودیتی برای مطرح کردن ایده ها وجود نخواهد داشت و طی یک فرآیند طبیعی و بدون دخالت بیرونی، جمع مستمراً به ایده های بهتر دست خواهد یافت.

1- تولید تعداد ایده هایی بیشتر

هرچه تعداد ایده هایی که تولید می شوند بیشتر باشد، احتمال دست یافتن به یک راه حل اساسی و اثربخش بیشتر است.

2- اجتناب از انتقاد

اگر در مواجهه اولیه با یک ایده، به جای انتقاد از آن، به توسعه و بهبود آن فکر کنیم، یک جو مناسب برای تولید ایده های غیرمعمول فراهم می شود. و همچنین باعث باز شدن فکر افرادی شود و استفاده از این متد سبب ایجاد دامنه زیادی از راه حل های باورنکردنی می شود.

3- استقبال از ایده های غیرمعمول

ممکن است ایده های غیرمعمول رویکردهای جدیدی را به مسأله فراهم کنند و منجر به راه حل های بهتری نسبت به ایده های معمول شوند.

4- ترکیب و بهبود ایده ها

می توان با ترکیب دو ایده خوب، به ایده ای بهتر رسید که از هر دو ایده قبلی کاملتر باشد.

➤ کاربرد و اهداف طوفان فکری:

1. توانمندسازی نیروی انسانی و آموزش
2. اولویتبندی مسائل
3. انتخاب بهترین راه حل
4. افزایش قدرت ابتکار و خلاقیت
5. افزایش انگیزه
6. ایجاد کار تیمی و مدیریت مشارکتی
7. بدست آوردن ایده های بزرگ

➤ روش انجام طوفان فکری:

1. ثبت موضوع مورد نظر بر روی تخته یا هر جایی که در دید اعضای گروه باشد و توضیح در مورد آن برای افراد توسط تسهیل کننده (بهتر است این موضوع چند روز زودتر به اطلاع افراد برسد)
2. یادآوری قواعد و اصول اجرای کار برای شرکت کنندگان توسط تسهیل کننده
3. ارائه ایده ها و نظرات بصورت گردشی: در هر نوبت فقط یک ایده باید بیان گردد و در صورت عدم وجود ایده ای با گفتن واژه "بعدي" نوبت به دیگری واگذار می شود.
4. ثبت کلیه ایده ها توسط دبیر جلسه
5. اتمام مرحله ثبت عقاید در صورت گفتن کلمه "بعدي" توسط تمام افراد دسته بندی و جمع بندی

نتایج

طوفان فکری (بارش افکار) یک فرایند تولید نظرات جدید در شرایط آزاد است. طوفان مغزی یک تکنیک در کنفرانس و جلسه است که افراد فرصت پیدا می کنند ایده ها و نظرات خودشان را به راحتی مطرح نمایند. طوفان مغزی اصطلاحی است که هنگامی که برای هدف خاص دور هم جمع می شوند استفاده می شود. این واژه به زبانی ساده به معنای تشویق ابتکار است. قدر مسلم، جهت به حرکت درآوردن قوه خلاقیت، بکارگیری چند فکر به مراتب مؤثرتر از یک فکر است. لذا افراد یک گروه در یک نشست به بحث و تفحص پرداخته و افکار خویش را بازگو کرده و پیرامون آن به گفتگو می نشینند. این امر تا زمانی که تمامی افکار بیان شود، ادامه داشته و قبول یا رد پیشنهادها بعد از ارائه دلیل های کافی با رأی گیری نهایی انجام می پذیرد.

عموماً بعد از هر نشست "طوفان مغزی" یک دوره تفکر آغاز می شود و افراد در پی یافتن جواب شش سوال "چه چیز، چرا، کجا، چگونه، چه زمان، و چه کسی" برمی آیند.

طوفان اندیشه ها یا به بیان دیگر طوفان فکری، یکی از روشهای مؤثر در حل مسأله در گروه است. نظرات باید به دقت روی یک نمودار جریان یا تخته نوشته یا یادداشت شود تا همه به آن توجه داشته باشند.

اعضا باید نظرات مختلف را جدا کرده چند نظر کلیدی را انتخاب کنند و به تفصیل مورد گفتگو قرار دهند و آنها را به ترتیب اهمیت، یادداشت شده برای استفاده در جلسات آینده نگهداری شود. سپس اعضا یک یا دو نفره را برای بررسی عمیق انتخاب می کنند. طوفان مغزی ممکن است مقدم یا به دنبال و یا همزمان با استفاده از سایر ابزارها و تکنیک های بهبود مورد استفاده قرار گیرد.

➤ در مراحل اولیه طوفان مغزی رهبر باید مسائل زیر را پیش بینی کند:

عضوی که نظرات را روی تخته می نویسد به قدری آهسته این کار را انجام دهد که برخی از اظهارنظرهای مهم را از قلم نیندازد.

برخی از اعضا نمی توانند در مقابل جمع صحبت کنند (در گروه هایی بیش از 7 نفر) اعضا می خواهند در همان لحظه ای که نظرات اظهار می شود در مورد آن گفتگو کنند، به جای این که بگذارند در موقع مناسب این کار صورت گیرد. معطوف شدن نظرات روی اشخاص به جای فرایندها انتقاد کردن در حین بیان نظرات اعضا در

مورد چند نظر با هم گفتگو می کنند به جای این که در مورد نظرات به طور مجزا صحبت کنند. پیشنهادهای ارائه شده به جای آن که در زمینه موضوع اصلی باشد، به موارد جزئی مربوط می گردد. قبل از این که مسئله به طور کامل درک شود، اعضا ناگهان به نتایجی می رسند و گمان می کنند به راه حل هایی دست یافته اند. عضوی ممکن است تمایل داشته باشد که بر اعضای دیگر مسلط گردد، رهبر باید برای غلبه بر این مشکلات آموزش ببیند

➤ چگونه نظرات را در معرض تکوین قرار دهیم؟

جلسه طوفان مغزی یک نشست کوتاه مدت است هدف آن صرفاً جمع آوری نظرات متعدد می باشد. پس از اتمام جلسه با توجه به ضرورت و سرعت برخورد با مسئله، نظرات ثبت شده به مدت معینی (چند ساعت تا چند روز) در معرض دید مجدد افراد گروه قرار داده می شوند. این عمل با نصب نظرات مذکور در محل کار یا محل قرارداد آنها انجام پذیر است. افراد گروه می توانند نظرات دیگری را که در فکر آنها پدید می آید، در فاصله زمانی تعیین شده، در زیر نظرات ثبت شده بنویسند.

➤ بررسی نظرات ارائه شده در جلسه طوفان مغزی چگونه انجام می شود؟

بررسی و تحلیل نظرات مذکور در جلسه دیگری صورت خواهد گرفت به این منظور رهبر گروه افراد را به جلسه دیگری دعوت و در آنجا نظرات نقد و بررسی می شوند و کاراترین آنها برای رفع مشکل انتخاب خواهد شد. فاصله بین دو جلسه بستگی به اهمیت موضوع و سرعت برخورد با آن دارد و می تواند از چند ساعت تا چند روز متفاوت باشد

پروژه عملی:

کلماتی که مشخص شده است، هر ایده و نظرات خود را به صورتی که توضیح داده شده است، یادداشت کنید.

- ✓ شبکه اجتماعی، زندگی، شکلات داغ، کرونا، فست فود، تفکر
- ✓ صرفاً یادداشت برداری، بیان ایده، مشخص کردن فاصله زمانی
- بین ایده ها (ثبت زمان)
- ✓ به اشتراک گذاشتن در گروه

Blank area for content.

قابل توجه مدرسین محترم : حداقل 4 صفحه در هر هفته برای ارائه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.